

«ПОДІЛ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ» ПРИ ПОДІЛІ СПІЛЬНОЇ СУМІСНОЇ ВЛАСНОСТІ ПОДРУЖЖЯ

УДК 347

На сучасному етапі розвитку правової системи України особливо актуальною є проблема «поділу корпоративних прав» подружжя. Дане питання на законодавчому рівні є найменш врегульованим, однак все більшої актуальності набуває на практиці. На сьогодні, на жаль, не сформовано чіткого підходу до «поділу корпоративних прав» при поділі спільної сумісної власності. Якщо ж з поділом будинку, квартири, земельної ділянки, чи іншого нерухомого або рухомого майна все більш-менш зрозуміло, то поділ «бізнесу» подружжя викликає багато проблем.

Проблема «поділу корпоративних прав» між подружжям (часток в статутному капіталі, акцій, вкладів тощо) особливо актуальна, коли один з подружжя, стаючи засновником (учасником) юридичної особи передає їй майно, що належить подружжю на праві спільної сумісної власності. У п. 26 Постанови Верховного Суду України № 11 «Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя» від 21.12.2007 року [1] зазначено, що при вирішенні питання про поділ майна у вигляді акцій, частки (паю, долі) у фондах корпоративних господарських організацій судам слід виходити з того, що питання їх поділу вирішується залежно від виду юридичної особи, організаційно-правової форми її діяльності, характеру правовідносин подружжя з цим суб'єктом. Дійсно, кожна з організаційно-правових форм юридичної особи має свої особливості, однак при вирішенні питання про поділ спільного сумісного майна подружжя, коли один з них володіє корпоративними правами, в першу чергу, необхідно сформувати загальний підхід, висновки якого, як зазначає В. А. Васильєва, повинні лежати в площині консенсусу, який буде зрозумілим і однотипним для усіх організаційно-правових форм наскільки це можливо [2, с. 12].

Почнемо з того, у зв'язку з внесенням вкладу до статутного капіталу товариства засновник (учасник) товариства набуває корпоративних прав та згідно норм чинного законодавства отримує правомочності на участь в управлінні господарською організацією, отриманні певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої тощо. Тобто, із вступом в товариство учасник не тільки вносить вклад до статутного капіталу, а й набуває право участі у товаристві, яке згідно ст. 100 Цивільного кодексу України є його немайновим правом і не може передаватися іншій особі. Звідси випливає, що корпоративні права не можуть належати подружжю на праві спільної сумісної власності, тому і підлягати поділу вони не можуть.

Правова природа корпоративних прав не дозволяє визнати за другим з подружжя, який не є учасником юридичної особи такий самий обсяг прав, як за іншим з подружжя. Однак, це все ж таки не означає, що результаті передачі в статутний капітал юридичної особи майна, що перебуває в подружжя на праві спільної сумісної власності другий з подружжя позбавляється будь-яких прав на таке майно [3, с. 36]. Сутність самого ж правового режиму спільного майна подружжя, переданого до статутного капіталу юридичної полягає в трансформації права власності. Для того з подружжя, який є учасником юридичної особи право власності трансформується в корпоративне право, відповідно до якого його учасник набуває всіх правомочностей на участь в управлінні юридичною особою, отриманні прибутку тощо. Для того з подружжя, який не є учасником юридичної особи таке право трансформується у право вимоги до іншого з подружжя. І це право вимоги буде реалізовуватись при поділі спільного майна подружжя [4, с. 71]. В результаті реалізації корпоративного права одержане майно переходить у режим спільного сумісного майна подружжя.

Поділ одержаних доходів, отриманих одним із подружжя (власником корпоративного права)

Другий з подружжя не набуває корпоративних прав, свої права, отримані у зв'язку з внесенням одним із подружжя до статутного капіталу спільного майна, другий з подружжя при поділі спільного майна може реалізувати наступним шляхом. Згідно

Постанови Верховного Суду України № 11 «Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя» від 21.12.2007 року [1] якщо вклад до статутного фонду господарського товариства зроблено за рахунок спільного майна подружжя, в інтересах сім'ї, той із подружжя, хто не є учасником товариства, має право на поділ одержаних доходів.

Почнемо з того, що Сімейний кодекс України оперує такими поняттями як «плоди», «приплід», «доходи (дивіденди)». В цивільному праві під «плодами» розуміється результат природного розвитку речей. Приплід вважається різновидом плодів. Під «доходом (дивідендами)» розуміється економічний приріст майна, тому інколи доходи іменують «цивільними плодами». Це можуть бути дивіденди від акцій та інших цінних паперів, суми орендної плати, відсотки за користування грошовими коштами тощо [5]. Відповідно до ст. 189 ЦК України плодами та доходами є все те, що виробляється, добувається, одержується з речі або приноситься річчю. Говорячи про дохід, отриманий від реалізації корпоративних прав законодавство оперує таким поняттям як «дивіденди». В загальновідомій енциклопедії Вікіпедія дивіденди (лат. *dividendum* — те, що підлягає поділу) визначаються як частина прибутку, яка виплачується емітентом корпоративних прав на користь власників корпоративних прав. Відповідно до ч. 1 ст. 88 ГК України учасники господарського товариства мають право брати участь у розподілі прибутку товариства та одержувати його частку (дивіденди). Про отримання частини прибутку у вигляді дивідендів йдеться також у Законі України «Про цінні папери та фондовий ринок», Законі України «Про акціонерні товариства». Законодавець розуміє під дивідендами частину прибутку, яку має право отримати власник акції, власник частки у статутному капіталі тощо.

Згідно ст. 58 СК України якщо річ, що належить одному з подружжя, плодоносить, дає приплід або дохід (дивіденди), він є власником цих плодів, приплоду або доходу (дивідендів). Згідно ч. 2 ст. 61 об'єктом права спільної сумісної власності є заро-

бітна плата, пенсія, стипендія, інші доходи (ред. - авт.), одержані одним із подружжя. Законодавство не містить спеціальних норм про випадки, що визначають правовий режим доходу (дивідендів), коли вони отримані, від володіння корпоративними правами, одним з подружжя. Тому, щодо поділу доходу (дивідендів) між подружжям та поширення на них режиму права спільної сумісної власності, варто зазначити наступне. У випадку, коли статутний капітал чи акції сформовані (придбані) за рахунок спільного майна, незалежно від того, що володільцем корпоративного права є тільки один з подружжя, доходи, які отримує учасник юридичної особи, без сумніву, належать подружжю на праві спільної сумісної власності, якщо інше не встановлено договором між ними. Було б несправедливо, якби дохід (дивіденди) отримував тільки один з подружжя (учасник юридичної особи).

Про віднесення доходів (дивідендів), отриманих одним з подружжя до правового режиму права спільної сумісної власності говорить і судова практика. В Ухвалі Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ 03 вересня 2014 року зазначено, що виходячи зі змісту чч. 2, 3 ст. 61 СК України, якщо вклад до статутного капіталу господарського товариства зроблено за рахунок спільного майна подружжя, в інтересах сім'ї, той із подружжя, хто не є учасником товариства, має право на поділ одержаних доходів [6]. Аналогічної позиції колегія суддів судової палати у цивільних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ дотримується в Ухвалі від 30 липня 2014 року [7], в Ухвалі від 2 квітня 2014 року [8] тощо.

Без сумніву, можна дійти висновку, що, якщо статутний капітал чи акції були сформовані (придбані) за спільні кошти подружжя, то дохід (дивіденди), що отримує один із них будуть переходити в режим спільної сумісної власності подружжя і підлягатимуть поділу між ними.

Поділ майна одержаного учасником у разі його виходу з юридичної особи

Крім поділу доходу, другий з подружжя також має право на частину майна, одержаного іншим з подружжя у разі його виходу з товариства.

Відповідно до Цивільного кодексу України учасники повних товариств, створених на невизначений строк, командитних товариств, товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю мають право вийти з цих товариств. На думку В. М. Кравчука, вихід з товариства – це дія спрямована на припинення корпоративних прав та обов'язків і виникнення цивільних прав, а саме права на одержання вартості частини майна товариства [9, с.227].

Так, до прикладу, згідно ст. 148 ЦК України учасник, який виходить із товариства з обмеженою відповідальністю, має право одержати вартість частини майна, пропорційну його частці у статутному капіталі товариства. Згідно ст. 54 Закону України «Про господарські товариства» при виході учасника з товариства з обмеженою відповідальністю йому виплачується вартість частини майна товариства, пропорційна його частці у статутному капіталі. Виплата провадиться після затвердження звіту за рік, в якому він вийшов з товариства, і в строк до 12 місяців з дня виходу. На вимогу учасника та за згодою товариства вклад може бути повернуто повністю або частково в натуральній формі.

Згідно Рекомендацій Президії Вищого Господарського суду України «Про практику застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин» № 04-5/14 від 28.12.2007 року [10] вартість майна та розмір частини прибутку товариства, належні до виплати учаснику, який виходить, повинні обчислюватись на дату волевиявлення учасника вийти з товариства, тобто на дату подання учасником заяви про вихід з товариства. Будь-який учасник товариства має право вимагати проведення з ним розрахунків, виходячи з дійсної (ринкової) вартості майна товариства. За домовленістю між учасником та товариством виплата вартості частини майна товариства може бути замінена переданням майна в натурі.

Тобто, при виході з товариства той з подружжя, який є учасником товариства, отримує грошові кошти або майно в натурі, вартість яких пропорційна частці у статутному капіталі. Якщо вклад був сформований за спільні кошти (майно) подружжя, то це майно або грошові кошти автоматично набуватиме правового режиму спільного майна і підлягатиме поділу між подружжям.

Поділ майна, що одержане учасником у разі ліквідації юридичної особи

Другий з подружжя також має право на поділ майна, одержаного одним з подружжя (учасником юридичної особи) у разі ліквідації останньої.

Відповідно до п. 12 ст. 111 ЦК України майно юридичної особи, що залишилося після задоволення вимог, передається учасникам юридичної особи, якщо інше не встановлено установчими документами юридичної особи або законом.

Згідно ст. 91 ГК України кошти, що належать господарському товариству, у тому числі від продажу його майна у разі ліквідації, після розрахунків по оплаті праці осіб, які працюють на умовах найму, виконання зобов'язань перед бюджетом, банками, власниками облігацій, випущених товариством, та іншими кредиторами розподіляються між учасниками товариства в порядку і на умовах, передбачених цим Кодексом, законом про господарські товариства та установчими документами товариства, у шестимісячний строк після опублікування інформації про його ліквідацію.

Згідно ст. 89 Закону України «Про акціонерні товариства» у разі ліквідації платоспроможного акціонерного товариства вимоги його кредиторів та акціонерів задовольняється розподіл майна між акціонерами - власниками простих акцій товариства пропорційно до кількості належних їм акцій.

У разі ліквідації товариства учасники отримують майно, що залишилося. Це майно в силу норм ст. 61 СК України є об'єктом права спільної сумісної власності і підлягатиме поділу між подружжям. Інший з подружжя має право вимагати половини майна, що залишилося після ліквідації юридичної особи.

Компенсація тієї частини майна, яка була передана одним з подружжя до статутного капіталу юридичної особи

При поділі спільної сумісної власності другий з подружжя також може вимагати компенсації тієї частини майна, яка була ним передана до статутного капіталу юридичної особи, адже він має опосередковане відношення до майна товариства, оскільки вклад було зроблено за рахунок належного і йому майна. Тому той з подружжя, який не є учасником товариств не може не висувати сво-

їх вимог щодо майна, яке ним було передане. Теж саме стосується і акцій. Акція посвідчує корпоративне право одного з подружжя (учасника акціонерного товариства), однак, якщо вона придбана за спільні кошти подружжя, то при поділі спільного майна необхідно враховувати цю обставину. Зокрема, іншому з подружжя необхідно присудити відповідну грошову компенсацію.

Присудження одному з подружжя грошової компенсації замість його частки у праві спільної сумісної власності на майно, зокрема на житловий будинок, квартиру, земельну ділянку, згідно ч. 4, 5 ст. ст. 71 СК України допускається лише за його згодою, крім випадків, передбачених Цивільним кодексом України. Присудження одному з подружжя грошової компенсації можливе за умови попереднього внесення другим із подружжя відповідної грошової суми на депозитний рахунок суду. Однак, норми законодавства не містять відповіді на ситуації, коли на присудження компенсації відсутня згода того з подружжя, на користь якого вона присуджується.

У судовій практиці зустрічаються рішення про присудження грошової компенсації. Так, наприклад, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 08 квітня 2015 року [11], розглянувши цивільну справу про поділ майна подружжя, зазначив про виплату одному з подружжя грошової компенсації належної йому частки у вартості акцій, або виділом в рахунок вказаної частки іншого майна.

Слушною є думка І. В. Жилінкової, яка зазначає, що, якщо є можливість, при поділі майна інтереси другого з подружжя можуть задовольнятися за рахунок іншого майна (не акції) [12]. У випадку, коли грошова компенсація за рахунок іншого майна буде неможливою, інший з подружжя, може претендувати на звернення стягнення на частину майна товариства.

Так, наприклад, звернення стягнення на частину майна товариства з обмеженою відповідальністю, пропорційне частці учасника товариства у статутному капіталі передбачено ст. 149 ЦК України та ст. 57 Закону України «Про господарські товариства». Однак, згідно норм законодавства звернення стягнення на частину майна товариства з обмеженою відповідальністю, пропорцій-

ну частці учасника товариства у статутному капіталі, за його особистими боргами допускається лише у разі недостатності у нього іншого майна. Кредитори такого учасника мають право вимагати від товариства виплати вартості частини майна товариства, пропорційної частці боржника у статутному капіталі товариства, або виділу відповідної частини майна для звернення на нього стягнення. Частина майна, що підлягає виділу, або обсяг коштів, що становлять її вартість, встановлюється згідно з балансом, який складається на дату пред'явлення вимог кредиторами.

За загальними правилами, кредитором є особа, яка має майнові вимоги до боржника. У даному випадку, кредитором буде виступати один з подружжя, який у випадку незадоволення його майнових прав за рахунок іншого майна чи грошових коштів може звернутися з вимогою до товариства.

Включення вартості акції до вартості спільного майна подружжя

Акціонер є власником акції і набуває комплекс корпоративних прав в повному обсязі. Акція посвідчує права власника, включаючи майнові та немайнові права. А оскільки права власника акції є неподільними, то вони в повному обсязі належать йому. І реалізація корпоративного права, що в сукупності складається із майнових та немайнових прав акціонера належить виключно тому з подружжя, хто є акціонером. Інший з подружжя комплексом таких прав не наділений. Він має право вимагати, щоб вартість акції була включена до вартості майна подружжя, яке підлягає поділу. З цього приводу, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ у своєму Рішенні від 22 серпня 2012 року [13], Ухвалі від 09 жовтня 2013 року [14], Ухвалі від 03 грудня 2014 року [15], Ухвалі від 25 березня 2015 року [16], Ухвалі від 8 квітня 2015 року [11], приходять до наступного висновку. Акція посвідчує, права його власника (акціонера) і є неподільною, тому власник акцій набуває повний комплекс корпоративних прав та обов'язків. Вказані права та обов'язки належать лише тому з подружжя, який є власником цінних паперів, і в разі поділу майна подружжя вартість акцій повинна бути включена до вартості майна подружжя, яке підлягає поділу.

Аналогічної позиції дотримується і Верховний суд України у одному із свої останніх рішень від 26 жовтня 2011 року [17], виходячи з положень ст. 4, 6 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» та статті 100 ЦК України, зазначаючи у своєму рішенні наступне. Правова природа акцій тісно пов'язана з особистістю фізичної особи і невіддільна від неї, тому при придбанні акцій, суб'єктом корпоративних відносин в акціонерному товаристві є лише акціонер і саме товариство, при цьому акціонером є власник акцій.

При поділі спільного майна подружжям обов'язково необхідно враховувати майнові права та інтереси іншого з подружжя, який не є акціонером і вартість акції включати до вартості майна подружжя, що підлягає поділу.

Висновки. Ведучи мову про поділ спільного майна та обсяг прав того з подружжя, який опосередковано брав участь у формуванні статутного капіталу товариства, можна дійти висновку, що при поділі спільного майна подружжя він може розраховувати:

- 1) на поділ одержаних доходів (дивідендів), отриманих іншим з подружжя;
- 2) на частину майна одержаного учасником товариства у разі його виходу з товариства;
- 3) на частину майна, що одержане учасником товариства у разі ліквідації товариства;
- 4) на компенсацію вартості частини спільних коштів (майна), які були використані одним із подружжя для внесення вкладу до статутного капіталу чи за які були придбані акції.

При «поділі корпоративних прав» подружжя, а саме грошових коштів (майна), що були передані до статутного капіталу юридичної особи чи за рахунок яких придбані акції необхідно враховувати майнові права та інтереси обидвох з подружжя.

1. *Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя» № 11 від 21 грудня 2007 року // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0011700-07>.*

2. *В. А. Васильєва. Васильєва В. А. Спільна сумісна власність подружжя і корпоративні права // Корпоративні правочини [текст]: Збірник*

- наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції (27-28 вересня 2013 року, м. Івано-Франківськ) / НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Бурчака НАПрП України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. - Івано-Франківськ, 2013. - 231 с.
3. Вінтоняк Н. Д. Щодо корпоративних прав подружжя. Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина [текст]: Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та аспірантів (16 травня 2014 року). - Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014. - 173 с.
 4. Вінтоняк Н. Д. Правовий режим спільного майн подружжя, переданого до статутного капіталу юридичної особи / питання трансформації. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky. Volume 2, No. 6/2014. P. 69-72.*
 5. Багач Е. М., Білоусов Ю. В., Ватрас В. А., Давидова Н. О., Кодинець А. О. Науково-практичний коментар станом на 28.09.2009 року // Режим доступу: Всеукраїнська мережа ЛІГА: ЗАКОН www.ligazakon.ua.
 6. Ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 03 вересня 2014 року // Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/40929950>.
 7. Ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30 липня 2014 року // Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/40098087>.
 8. Ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 2 квітня 2014 року // Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/38111792>.
 9. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: Монографія. - Львів: Край, 2009. - 464 с.
 10. Рекомендацій Президії Вищого Господарського суду України «Про практику застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин» № 04-5/14 від 28.12.2007 року. // Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v5_14600-07.
 11. Ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 08 квітня 2015 року // Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/43698810>.
 12. Жилінкова І. В. Правовий режим акцій у контексті шлюбних відносин / І. В. Жилінкова // Мала енциклопедія нотаріуса. - 2008. - № 1. - С. 77-80.

13. Рішення Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ від 22 серпня 2012 року // Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/26095275>.
14. Ухвала Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ від 09 жовтня 2013 року // Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/34181615>.
15. Ухвалі Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ від 03 грудня 2014 року // Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/42050010>.
16. Ухвала Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ від 25 березня 2015 року // Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/43505984>.
17. Верховний суд України у одному із свої останніх рішень від 26 жовтня 2011 року // Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/19848659>.

Вінтоняк Н. Д. «Поділ корпоративних прав» при поділі спільної сумісної власності подружжя

Статтю присвячено питанню «поділу корпоративних прав» при поділі спільної сумісної власності подружжя. Дане питання на законодавчому рівні є найменш врегульованим. На сьогодні, на жаль, не сформовано чіткого підходу до «поділу корпоративних прав» при поділі спільної сумісної власності. Проблема особливо актуальна, коли один з подружжя, стаючи засновником (учасником) юридичної особи, передає їй майно, що належить подружжю на праві спільної сумісної власності чи здійснює купівлю акцій за спільні кошти (майно). Акцентується увага на те, при «поділі корпоративних прав» подружжя, а саме грошових коштів (майна), що були передані до статутного капіталу юридичної особи чи за рахунок яких придбані акції необхідно враховувати майнові права та інтереси обидвох з подружжя.

Ключові слова: корпоративні права, спільна сумісна власність, подружжя, поділ майна, юридична особа.

Вінтоняк Н.Д. «Разделение корпоративных прав» при разделении общей совместной собственности супругов

Статья посвящена вопросу «разделения корпоративных прав» при разделении общей совместной собственности супругов. Данный вопрос на законодательном уровне является наименее урегулированным. На сегодня, к сожалению, не сформировано четкого подхода к «разделению корпоративных прав» при разделении общей совместной собственности. Проблема особенно актуальна, когда один из супругов, становясь учредителем (участником) юридического лица, передает ему имущество, принадлежащее супругам на праве общей совместной собственности или осуществляет покупку акций за общие средства (имущество). Акцентируется внимание на то, что при «разделе корпоративных прав» супругов, а именно денежных средств (имущества), которые были переданы в

Цивільно-правові особливості статуту як установчого документа корпоративного інвестиційного фонду
уставный капитал юридического лица или за счет которых приобретены акции
необходимо учитывать имущественные права и интересы обоих супругов.

Ключевые слова: корпоративные права, общая совместная собственность, супруги, раздел имущества, юридическое лицо.

Vintonyak N.D. «The division of corporate rights» in the division of joint ownership

The article is devoted to the «separation of corporate rights» in the division of joint matrimonial property. This issue at the legislative level is the least regulated. Today, unfortunately, there is no clear approach to the «separation of corporate rights» in the division of common property. The problem is particularly relevant when one spouse becoming a founder (participant) of legal entity transmits it property owned by spouses on the right of joint ownership or makes the purchase of shares by joint funds (property). The attention is focused on the «division of corporate rights» of marriage, namely money (property) that were transferred to the share capital of legal entity or through which the acquired shares must take into account the property rights and interests of both spouses.

Keywords: a corporate rights, the common property, a spouses, the division of joint ownership, the legal entity.

Данилюк М.Б.

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ СТАТУТУ ЯК УСТАНОВЧОГО ДОКУМЕНТА КОРПОРАТИВНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ФОНДУ

УДК 347.191.11:330.322.16

Постановка проблеми. Фундаментом розвитку сильної, економічно стабільної сучасної правової держави є різноманіття організаційно-правових форм юридичних осіб приватного права. Економіко-правова реформа, що провадиться в Україні з 90-х років ХХ століття, зумовила наявність системи нормативних актів, які визначають правовий статус різних видів юридичних осіб приватного права. Однак існування значної кількості законодавчих актів привело до створення різних концепцій правового регулювання однорідних за своєю правовою природою відносин. Зокрема, це стосується відносин, які виникають при створенні юридичних осіб приватного права, в тому числі, при розробці та затвердженні установчих документів. Слід зазначити, що питання створення юридичних осіб приватного права були предметом досліджен-